

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvirni nedeljni
priloge).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 100. — Štev. 100.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 29, 1940—PONDELJEK, 29. APRILA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

ITALIJA DOLŽI ZA VEZNIKE

Pravi, da hočejo v Jugoslaviji napraviti fronto proti Nemčiji

Sadovi propagande:

DEMONSTRACIJE ITALJANSKIH DIJAKOV PROTI JUGOSLAVIJI

RIM, Italija, 29. aprila. — V Florenci so dijaki vprizorili burne demonstracije proti Jugoslaviji, fašistično časopisje pa bruha jezo na Anglijo in Francijo ter ju dolži, da skušate razširiti vojno na sosedo Italije onstran Jadrana (Jugoslavijo) in postaviti novo fronto proti Nemčiji.

Lista "Il Messagero" in "Popolo di Roma" sta posebno obširno pisala o demonstracijah proti Jugoslaviji v Florenci. Proti razglasu, ki so ga objavili v Ljubljani slovenski narodnjaki in ki napada tako Italijo kot Nemčijo, sta nemški in italjski konzul vložila pri jugoslovanski vladi oster protest. Vse italjsko časopisje pa pozdravlja govor grofa Dina Grandija, ki je v zbornici fašizma in korporacij rekel, da bo morala Italija stopiti v vojno na strani Nemčije.

Jugoslavija svari sosede

NE DOVOLI TUJIM AEROPLANOM ČEZ SVOJE OZEMLJE

BEOGRAD, Jugoslavija, 29. aprila. — Jugoslavija je obvestila italijansko, nemško in madžarsko vlado, da so bila vojaškim oblastim izdana povelja, da streljajo na vsak tuj aeroplan, ki bi letel nad jugoslovanskim ozemljem.

Zadnja dva tedna so prišla poročila, da so nemški aeroplani leteli nad Slovenijo, da je moral v Vojvodini pristati nek madžarski bombnik in da so leteli italjski aeroplani nad Kotorom v Dalmaciji.

JUGOSLAVIJA HOČE BITI STROGO NEUTRALNA

"Vreme" pravi v nekem članku, da je nevtralnost Jugoslavije aktivna, ne pa pasivna. Isti članek pa tudi pravi, da je Beograd v tradicionalnem prijateljstvu zvezan s Parizom in Londonom.

Posebno so zavezniki zadovoljni z izjavo vnanejega ministra Aleksandra Cincar-Markovića, ki je zastopniku "Politike" rekel, da hoče Jugoslavija obdržati svojo gospodarsko neodvisnost v vojni, da pa pri tem ne more dovoliti, da bi jo kdo oviral pri njenem gospodarskem razvoju.

To pomeni, da se Jugoslavija zaveda, da jo morejo zavezniki odrezati od dobave raznih surovin, s čimur more zadostiti nemškim gospodarskim zahtevam samo pod pogojem, da se za svoje dobave na kak način pogodi z zavezniki.

Nemški film "Ognjeni krst" je bil igran v nemškem poslatištvu ob navzočnosti ministrskega predsednika Dragiše Cvetkovića.

ITALIJA NE MORE OSTATI IZVEN VOJNE

RIM, Italija, 29. aprila. — Giovanni Ansaldo v svoji tretji izjavi v dveh tednih pravi, da je za Italijo nemogoče, da bi mogla ostati izven sedanje evropske vojne.

Ansaldo, urednik grof Cianojeva lista "Il Telegrafo", je po radio govoril italijanskemu vojaštvu. Rekel je, da sklepa, da bo Italija morala stopiti v sedanjo vojno, iz govorov, ki sta jih imela v zbornici fašizma in korporacij grof Dino Grandi in podtajnik v notranjem ministrstvu Guido Buffarini - Guidi.

Ansaldo je rekel vojakom: "Bolj kot kaj drugega je važno za nas, da smo pripravljeni na povelje, ki bo prišlo."

Na kateri strani se bo borila Italija, je pojasnil z besedami: "Vse svoje želje združujemo za uspeh nemškega orožja in se pridružujemo Nemčiji s pozdravom na nemške vojaške, ki so padli na norveški zemlji."

Naročilo za letala

WASHINGTON, D. C., 26. aprila. — Francosko-angliška nakupna komisija naznanja, da je podpisala v zadnjih dveh tednih kontrakte v vrednosti dvesto milijonov dolarjev za nakup aeroplanov in aeroplanskih delov.

Francoz Rene Plevin in Anglež Arthur B. Purvis sta povedala, da so armadne oblasti dovolile prodati komisiji večje število najmodernejših štirimotornih bombnikov.

Motorje bo kupila komisija od Pratt and Whitney Co., Wright Aeronautical Co. in Allison Co., letala pa od Curtissovih, Douglasovih in Bellovih tovarn. Vsega skupaj bodo kupili zavezniki nad štiritisoč letal.

Zavezniška komisija bo plačala tudi za razširjenje ameriških tovarn, da ne bo prikrajšana produkcija za domačo porabo in da bo mogoče zadostiti tudi naročilom drugih.

Henry Ford zaupa v bodočnost

Obeta se boljše civilizacija ter udobnejše in daljše življenje. — Razmeroma majhna skupina odgovorna za vojno.

DETROIT, Mich., 28. aprila. — Henry Ford, vnet zagovornik "miru in preoblike", je rekel večeraj, da bo tekoče desetletje prineslo več socialnega, gospodarskega in industrijskega napredka kot ga je bilo doseženega v mnogih prejšnjih generacijah. V tekočem desetletju bomo tudi temeljitje spoznali podel po denarju in moči nekaterih posameznikov, ki pehajo narode v vojno.

Pred šestimi meseci je trdil 76letni industrijski velikan, da je vojna na zapadni fronti nekaj "posebnega". Večeraj je pa dejal, da je vojna "umetno napravljena" ter da vznjua v ljudeh "nezaupanje". Da je "umetno napravljena" je razvidno iz tega, ker narodi, ki so zopleteni v njo, posebno pa delavci, nečajo imeti z njo nobene opravka. To je vojna posameznikov, ki streme po moči in dobičkih ter se hočejo polastiti sveta in svetovnega bogastva.

Ford je govoril tudi o svoji "mirovni ladji", ki jo je bil poslal leta 1915 v Evropo, misleč, da bo pregovoril bojujoče države k sklenitvi miru, kar mu pa seveda ni uspelo. — Tista ekspedicijska me je veljala štiritisoč dolarjev, — je rekel, — toda izkušnje, ki sem jih imel z njo, so bile zame vredne milijone. Že takrat sem se prepričal, da ima vojna na vesti majhna skupina posameznikov. Danes je istotako. Ista skupina skuša zaplesti svet v

Kubanci so se zavzeli za Mehiko

Zveza kubanskih delavcev se nikakor ne strinja s protestom, ki ga je poslal ameriški državni departament mehiški vladi.

nadaljno vojno. Pred petindvajsetimi leti so pošiljali iz Francije in Anglije surovine v Nemčijo, kjer so bile predelane v municijo. Izdelovalci orožja ne poznajo državnih meja. Ne poznajo ne svražnikov ne prijateljev. Njim je prijatelj sleherni, s katerim zamorejo kupčevati in delati dobičke.

V splošnem se pa Ford ozira z velikim zaupanjem v bodočnost. Po njegovem mnenju bo sedanji položaj prepričal narode, da so vojne brezkoristne in se bodo sčasoma prepirali, kako se vojne pravzaprav fabricirajo.

Ne čaka nas samo boljše civilizacija, — je poudarjal, — pač pa tudi lažje in boljše življenje. Ljudje bodo imeli več časa za vzgojo, za razmišljanje in za uživanja dobrin življenja. Dnevi vprečne živine so minili. Konja je nadomestil motor in mehanizirani kmetijski stroji. Zdaj sta na vrsti krava in prašič, kajti kemija nam bo omogočila izdelovanje boljših živil kot nam jih moreta nuditi krava in prašič.

Ob zaključku je rekel Ford: — Na svetu je dosti slabih stvari, ki povzročajo človeštvu le škodo. Najslabši in najnevarnejši med njimi pa sta politika in vojno ščevanje. Toda dobrin je več nego slabosti. Največja dobrina med vsemni je pa avtomobil.

HAVANA, Kuba, 26. aprila. — Nedavno je poslal ameriški državni departament mehiški vladi ostro noto, tikajočo se zaplenbe lastnine ameriških petrolejskih družb. Nota ni izzvala velikega ogorčenja le v Mehiki, pač pa tudi na Kubi.

Konfederacija kubanskih delavcev pravi, da Združene države ne izvajajo na mehiško vlado le gospodarskega in diplomatskega pritiska, pač pa ogrožajo tudi mehiško narodno samobitnost ter s tem tudi samobitnost vseh narodov Latinske Amerike.

General Cardenas in mehiški narod sta storila prav. — pravi Konfederacija, — ker sta ameriško noto energično zavrnila.

Konfederacija, ki baje kontrolira vse delavske unije na Kubi, ni še dobila čarterja od kubanske vlade, navzlic temu pa smatra vlada njene uradnike kot pravomočne zastopnike kubanskih delavcev.

Eden voditelj Konfederacije je komunist Lazaro Penna. Konfederacija je v zvezi s Federacijo latinsko - ameriških delavcev, ki ji načeljuje Vincente Toledano iz Mexico City.

Morilec stare matere dobil 20 let

Sodnik Lester W. Patterson je obsodil na dvajset let ječe 22 letnega Lawrence'a Frize-a, ki je zadavil 80-letno Henrietto Lohman. K starki, ki ni bila njegova prava stara mati, pač pa mačeha njegove matere, je prišel po denar. Ni zahteval dosti, pač pa le nekaj centov, da bi šel lahko v morje. Ker ni imela denarja oziroma mu ga ni hotela dati, jo je zadavil. Morilec zagovorniki je prosil sodnika, naj ga priporoči parolni oblasti.

Tega ne bom storil, — je odvrnil sodnik. — Obtožene je zaslužil smrt. Sreča je bila zanj, ker je priznal svojo krivdo. V nasprotnem slučaju bi bil prišel pred poroto, ki bi ga nedvomno obsodila na smrt.

Dolga ljubezen

TABERG, N. Y., 26. apr. — Pred štiridesetimi leti se je bil Thomas Cooney seznanil na svatbi svojega brata s Clothildo Tiernan. Ves ta čas sta se rada videla, prejšnji teden jo je pa zasnil. Večeraj sta se poročila. Ženin je star 84 let, nevesta pa 66.

Proti komunistom v Angliji

Vlada bo najbrž zatrla komunistično stranko v Angliji, dočim skuša skleniti z Rusijo trgov. pogodbo.

LONDON, Anglija, 26. apr. — Angleški narod in angleški parlament sta ogoročena nad delovanjem komunistične stranke v Angliji, in začele so se pojavljati čedalje ostreje zahteve, naj bo razpuščena.

Sir John Anderson, tajnik za notranjo zadeve, se je danes posvetoval s skupino parlamentarev, kaj naj stori v tem pogledu. Najbrž bo danes ali jutri predloženo poslanski zbornici priporočilo glede vsestranskih protikomunističnih odredb. Stranko je mogoče zatreti z uporabo proti škodljivcem države.

Angleška komunistična stranka ima v parlamentu samo enega zastopnika, namreč Williama Gallachera, škotskega kovinarja. Pri splošnih volitvah leta 1935 je dobila stranka samo 27,117 glasov. Komunistov je v Angliji malo, pa so

izredno glasni in delovni na političnem polju.

Komunistično glasilo "Daily Worker", ki izhaja v 80,000 izvodih, poziva vlado, naj sklene mir. Vsako nedeljo se zbirajo v Hyde Parku komunistični govorniki in napadajo vlado.

"Daily Herald", glasilo delavske stranke, poroča, da so začeli angleški ministri proučevati poročila o komunistični propagandi v angleških tovarnah. Čedalje jasneje postaja, da so angleški komunisti agentje neke tuje vlade, ki je v ozkih in prijateljskih odnosih s sovražnikom.

S tem je mišljena seveda Rusija.

Z ozirom na vse to je izredno čudno, da išče angleška vlada zvez s Sovjetsko Rusijo in skuša skleniti z njo trgovinsko pogodbo.

Delavske Vesti

Vzrok katastrofe v majni

WASHINGTON, D. C., 26. aprila. — Uradniki rudniškega urada so preiskali vzroke razstrelbe v Willow Grove premogovniku v Neffs, Ohio, ki je last Hanna Coal Company. Razstrelba se je završila 16. marca ter je zahtevala dvainšestdeset človeških žrtev.

Raziskovalci so dognali, da je razstrelbo povzročil takozvani črni smodnik, čigar uporabo ne odobravajo zvezne oblasti nekaterih držav.

Poročilo rudniškega urada je objavil notranji tajnik Iekes.

— Eksplozijo, — pravijo izvedenci, — je povzročil črni smodnik, ki je dvignil gost oblak premogovnega prahu in ga užgal. To je bil zadosten vzrok in ni bilo treba navzočnosti eksplozivnega plina.

Črni smodnik v majhnih množinah ni toliko nevaren, dočim postane v veliki količini usoden.

Pogajanja med GM in CIO

DETROIT, Mich., 27. apr. — Zastopniki United Automobile Workers' CIO, in zastopniki General Motors Corporation so se začeli večeraj pogajati glede izpremenbe obstoječe pogodbe.

Unija je pri volitvah dobila pravico zastopati 130,000 delavcev v 49 tovarnah. Zahteva za delavce splošno povišanje plač, plačane počitnice in izboljšanje v pogledu starostne prednosti.

Moore hvali WPA

WASHINGTON, D. C., 27. aprila. — Governor Moore iz New Jersey je povedal kongresu, da je storila WPA izredno dosti dobrega za državo New Jersey in da je bil denar, namenjen tej vladni agenturi porabljen v prepotrebne namene.

— Denar, ki ga potroši država za brezposelne služi njeni lastni koristi. V vseh ozirih

bi bilo dosti bolje, če bi imela WPA nekoliko več sredstev na razpolago.

Governor je pisal demokratu Taylorju iz Colorada, načelniku zborničnega apropracijskega odbora, da WPA pod nobenim pogojem ne sme biti prikrajšana.

Stroji izpodrivajo delavce

WASHINGTON, D. C., 26. aprila. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je pričal pred zveznim odborom, ki preiskuje monopole, ter rekel, da je v zadnjih desetih letih pripravila moderna masinerija najmanj tri milijone delavcev ob kruh in zaslužek.

— Jasnno je, — je dejal Wm. Green, — da tvorničarji ne bodo zavrgli modernih strojev in se začeli posluževati zastaralih metod. Moderni stroji bodo ostali. Vprašanje je, kako naj se zajamči navzlic modernim masineriji delavcem obstoje. Na razpolago sta dve poti: povečati produkcijo in skrajšati delovni čas.

Po Greenovem mnenju bi bila velikega pomena uvedba trideseturnega delovnega tedna v vseh industrijah.

Večji dohodki farmerjev

WASHINGTON, D. C., 25. aprila. — Poljedelski urad je sporočil večeraj, da so imeli ameriški farmerji v prvem četrtletju tekočega leta 1937 milijonov dohodkov, to je dvajset odstotkov več kakor lani, ko je znašal njihov dohodek v prvih treh mesecih 1773 milijonov dolarjev.

Farmerji so dobili za svoje pridelke 1696 milijonov dolarjev, dočim so dobili od vlade 291 milijonov dolarjev.

Meseca marca so znašali dohodki ameriških farmerjev manj kot pa meseca januarja in februarja ter manj kot meseca marca lanskega leta.

Letošnjega marca so dobili 601 milijon dolarjev, lanskega marca pa 612 milijonov.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakner, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. —
Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ
IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

NAROČNIKI, ki so zaostali z naročnino za mesec februar in marec, so naprošeni, da blagovoljno poravnajo oz. po možnosti doplačajo k nadaljni naročnini. S tem, da imate naročnino vnaprej plačano, listu mnogo vstrežete, ker prihranki pri opominih so uporabljeni za izboljšanje lista.

MUSSOLINI NOČE PREMALO

Italijanski diktator Mussolini je razodel zaveznikom svoje želje oziroma zahteve. Kot nagrado za vzdržanje miru v Sredozemlju zahteva, da zavezniki s svojo gospodarsko blokado ne smejo ovirati Italije. To so pravi: zavezniki ne smejo preiskovati nobene italijanske ladje, preprečiti nobene italijanske pošte ter ne smejo ovirati italijanske trgovine z nevtalnimi in vojskujimi se državami.

Z drugimi besedami rečeno: Mussolini hoče tudi v prihodnje neovirano igrati vlogo glavnega nakupnega in prodajnega agenta za Nemčijo.

Da bi to pomenilo popolno izjalovljenje gospodarske blokade, Mussolinija ne briga. To ceno zahteva za mir in prav dobro ve, da zavezniki ne morejo to ceno plačati.

To pa nikakor še ni vse. Duče zahteva tudi demilitarizacijo angleških in francoskih oporišč v Gibraltaru, na Malti, Cipru, na francoski Korziki in v Tunisu. V Afriki hoče imeti Džibuti, važne koncesije ob Addis Ababa železnici ter enako besedo kakor Anglija pri kontroli Sueškega kanala. Vse te zahteve je stavil še prej.

Če bi se odpovedali Angleži Gibraltaru, Francozi pa Korziki in Tunisu, bi prepustili Italiji kontrolo nad Sredozemskim morjem. To bi bil enostaven samomor dveh evropskih velesil.

PREDLOGA ZA ODPRAVO NEZAJPOSLENOSTI

Prejšnji teden je predložil William Green, predsednik Ameriške delavske federacije Narodnemu gospodarskemu odboru nekaj zelo značilnih predlogov za opravo nezaposlenosti.

Delavski voditelj je dejal, da se je začela Federacija resno baviti s praktičnim programom za nabavo dela in da bo ta program kmalu predložil javnosti, kajti skrajni čas je, da se dežela resno loti tega perečega problema.

Kot prvi korak v tej smeri je predlagal skupno akcijo voditeljev industrij, delavstva in vlade.

To sodelovanje je svoječasno zahteval tudi John L. Lewis, predsednik CIO, za njim pa Philip Murray, podpredsednik CIO. Precejšnjo število industrijalcev se strinja s tem načrtom. John L. Lewis je takrat predlagal predsedniku Rooseveltu, naj poveri proučevanje te zadeve nekaterim zastopnikom industrij, delavstva in vlade, toda doslej se v tem pogledu ni še ničesar bistvenega zgodilo.

Green pravi, da poziva organizirano delavstvo, industrijo in javnost k sodelovanju, da bo čimprej dosežena zadovoljiva rešitev.

Po Greenovem mnenju je treba dognati natančnejša in podrobnejša dejstva glede zaposlenosti, plač, delovnega časa, stroškov in produkcije. Delovni teden je treba na vsak način skrajšati. Delavci morajo biti deležni dobičkov tehničnega razvoja. Predlagal je tudi, naj se zviša letni narodni dohodek za deset tisoč milijonov dolarjev.

Proti temu zadnjemu predlogu je bil senator King, predsednik Narodnega gospodarskega odbora, ki je dejal: — Dežela ima na razpolago tako ogromne naravne vires, tako izpolnjene stroje in toliko delavske sile, da se ne sme zadovoljiti z dohodkom 80,000 milijonov dolarjev, pač pa mora njen letni narodni dohodek znašati najmanj 100,000 oziroma 125,000 milijonov dolarjev.

Nekatere priče so zatrjevale, da moderni stroji res izpodrivajo delavce, kar je pa le začasen pojav, kajti koncem konca se zaposlenje poveča, to pa vsled nizke cene produktov in vsled razširjenja tržišč.

Green je tem nazorom ugovarjal, češ, da so varljivi. — Kar se ni v preteklosti obneslo, se tudi v bodočnosti ne bo, — je rekel.

Znane so mi nekatere mehanizirane industrije, — je dejal, — kjer vrše stroji skoro izključno vse delo. Potrebujemo le nekaj izvežanih mehanikov in par nadzornikov, vse drugo pa izvrše stroji. Niti pometačev jim ni treba, ker so tovarne umetno zračene.

Green je izpodbijal nazore nekaterih, da je "Amerika prenehala rasti in se razvijati ter da se moramo vdati v uso do gospodarskega zastoja."

Iz Slovenije

LEP USPEH MARIBORSKE POLICIJE.

Zagrebska policija je že več dni iskala ponarejevalce bankovcev po 500 din, ki so se pojavili v poslednjem času v prometu. Kot eden izmed razpečevalcev ponarejenih bankovcev je bil aretiran neki Anton Zura, ki je rekel, da je ponarejeni denar dobil v Mariboru. Zagrebska policija se je takoj obrnila na policijo v Mariboru, ki je izvršila vsestransko preiskavo, ter izsledila celo družbo ponarejevalcev.

29. marca so prispeli v Zagreb policijski agenti pod vodstvom detektiva Josipa Grobina, ki so zagrebsko policijo obvestili, da se nahaja v Brozovi ulici št. 36 v Zagrebu tvornica za ponarejanje denarja. Zagrebski in mariborski detektivi so šli vsi skupaj v Brozovo ulico, ter so v leseni baraki na dvorišču aretirali kovača Konrada Bezijaka, ki je barako najel pred dvema mesecema za kovaško obrt. Namesto kovačnice je v njej uredil tovarno za ponarejanje denarja. Bezijaka so policijski agenti aretirali ter odpeljali uklenjenega. V baraki so našli velik moderen stroj za tiskanje bankovcev, kakor tudi nekaj drugih pomožnih strojev. Več ključev za ponarejanje bankovcev po 500 din in večjo količino na pol izvršenih bankovcev, ki so se sušili. Policija je vse to zaplenila. Aretirana sta bila tudi lastnik barake in njegova žena, ki sta vedela za ponarejanje denarja. Preiskava se nadaljuje, da bi izsledili še ostale člane ponarejevalniške družbe.

TRAGIČNA SMRT V PLAMENIH.

Iz Krškega poročajo 29. marca: — Naše vinorodne gorice so bile v noči od petka na soboto pričale strašne borbe med življenjem in smrtjo komaj 36 letne brezposelne šivilje Milice Perkovič, ki je v samotni sobici v zidnici, kamor jo je potisnila beda, postala žrtev neprevidnosti. Znetila je ogenj in pri živem telesu zgorela.

Ko je prišla v soboto popoldne v svoj vinograd Marija Grozde, mati Perkovičeve, je opazila, da se je iz zidnice močno kadilo. Misleč, da hčerka kuha, je stopila k vratom in vprašala: "Milka, kaj pa delaš? Kako moreš biti v takem dimu?" Toda vrata so bila zaklenjena in odgovora ni bilo. Vsa prestrašena je začela kličati sosede, prepričana, da v zidnici gori. Ko so vložili vrata, so se prepričali, da res gori. Iz dima so švigali plamenčki po tleh. Tla so gorela. Ko pa so ogenj pogasili in se je dim razkadal, se jim je nudil grozen prizor. Na tleh je ležalo vse skrčeno in ožgano žensko truplo. Mati je takoj spoznala svojo hčerko, ki pa je bila že mrtva. Ker so dali nekateri znaki slutiti umor, so pustili vse na mestu ter obvestili o tem oblast, ki je takoj uvedla preiskavo. Obdukcija je potrdila, da je Perkovičeva zgorela pri živem telesu. Kakor so izpovedale nekatere priče, je prejšnji večer popila par litrov vina in je morala biti popolnoma pijana.

ADOLF SCHAUER

ZEMLJIŠČA in ZAVAROVANJE

JAVNI NOTAR
66-04 FOREST AVENUE
RIDGEWOOD
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: HEgeman 3-8615

PRESTAVE, POOLASTILA,
ZEMLJIŠKE TRANSAKCIJE
TUKAJ IN V STAREM KRAJU
Najboljša potreba po najnižji ceni,
SPOSOBNOST ODVETNIKA VEDNO
NA RAZPOLAGO

Ko je legla na svoje borna ležišče na tleh — drugega sobica itak ni premogla — si je gotovo prižgala cigareto, kate-re ogorek je povzročil ogenj in tudi njeno smrt. Možno pa je tudi, da je Perkovičeva namenoma storila to, ter izvršila na tako grozen način samomor ker je večkrat izjavila, da se je naveličala življenja in da si ga bo končala, poleg tega pa je bila še neozdravljivo bolna in je živela v skrajni bedi. Zapušča komaj 12 letno hčerko Milico. Mož je šel pred časom v Maribor, kjer je baje dobil delo.

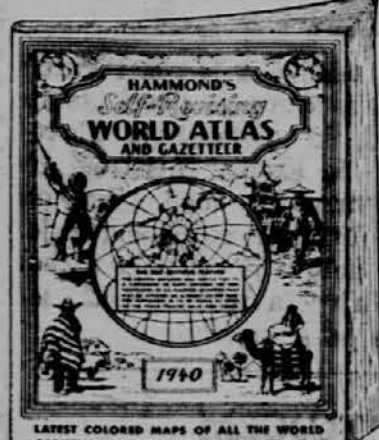
ITALIJANSKA VOJSKA.

Italijanski zbornici so predložili zakon o novi organizaciji italijanske vojske, ki ga je bil naznanil državni podtajnik general Soddru. Po tem zakonu bo armada brez kolonialnih čet razdeljena v šest vojnih okrožij z 18 armadnimi zbori. Med posebnimi zbori je ome-niti zbor, ki bo popolnoma motoriziran, dalje zbor oklopnih vozov in brzi armadni zbor. Planinske čete bi imele posebno vrhovno poveljstvo, pehotnih divizij bi bilo 58, dve diviziji bi bili motorizirani, tri bi bile divizije oklopnih voz in 3 divizije bi bile b rze divizije. Alpineci bi predstavljali pet divizij, v Zadru in na Elbi bi bili dve posebni mešani diviziji.

Pehota bi obsegala tri polke grenadirjev, 108 polkov divizijske pehote, štiri polke motorizirane pehote, dvanajst polkov bersaljerov, deset polkov planincev, šest polkov motornih vozil in polk albanske straže. Konjenico bo sestavljalo 13 polkov in nekoliko oddelkov lahkih oklopnih voz.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga posljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev
48 velikih strani:
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov
Pošljite svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujocih se držav, kakor bodo premenjene po sodanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredi dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—
To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenie Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Topništvo bo obsegalo 54 polkov v pehotnih divizijah, dva v motoriziranih divizijah in tri v oklopnih divizijah. Dalje bo šlo pet polkov gorskega topništva, tri polke za brze divizije in sedem polkov za obmejno stražo. Končno bo šlo še 18 polkov zbornega topništva in pet polkov topništva zoper letala. S tem bo italijansko topništvo šlo 123 polkov, to je dvakrat toliko kolikor leta 1915.

Oklopne čete bodo obsegale 18 zborov oklopnih divizij, a vsakemu generalnemu zboru bodo dodelili po en pionirski polk. Razen tega bo še cela vrsta samostojnih pionirskih čet. Ojačenje kadra se izraža tudi v povečanju števila častnikov. Nova italijanska armada bo štela 32 armijskih generalov, 92 divizijskih generalov in 155 brigadnih generalov. V glavnem stanu bo 48 polkovnikov in 178 podpolkovnikov. Na novo bo urejeno tudi vprašanje častniškega napredovanja in častniških plač.

HIMEN

V sobo se je v North Bergen, N. J., poročil John Terček, najstarejši sin našega urednika Mr. Janeza Terčeka, z Miss Ano Casci. Bilo srečno!

Istotam in isti dan je tudi stopil v zakonski stan naš rojak in bivši nadporočnik v avstrijski armadi ter pozneje stotnik v jugoslovanski armadi Mr. Fred Kure — Čestitamo!

Potres v Seattle

SEATTLE, Wash., 26. apr. — Prebivalstvo tukajšnjega mesta je čutilo davi dva močna in biviš nadporočnik v avstrijski armadi ter pozneje stotnik v jugoslovanski armadi Mr. Fred Kure — Čestitamo!

SREDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOŠČE. — Pišite za cenik. J. MARSICH, INC. 463 W. 42 Street New York

Peter Zgaga

Prvi videz je običajno jako varljiv.

Saj vam je znana šahovnica. Sestoji iz štirinšestdeset polj, dvaintrideset je belih in dvaintrideset črnih. Kraljevsko igro — šah — je baje izumil neki indijski modrijan. Ko ga je vladar vprašal, koliko zahteva za svoj izum, mu je rekel: — Za prvo polje mi daj eno pšenico zrna, za drugo dve, za tretje štiri, za četrto šestnajst, za peto šestnajstkrat šestnajst in tako naprej, za vsako nadaljnjo polje tolikokrat več pšeničnih zrn, kakor za prejšnje. Vladarju se ponudba ni zdelala pretirana, pa se je kmalu prepričal, da ves svet ne pri-dela toliko pšenice, kolikor

pšeničnih zrn bi prišlo na štirinšestdeseto polje.

Te bajke sem se spomnil ob čitanju poročil o newyorških oduševljenih izposojevalcih denarja, ki jim je te dni stopila postava na prste.

Neka gospodinja je nujno potrebovala petdeset dolarjev. Agent oduševske družbe ji je rekel: — Z veseljem vam posodim, z največjim veseljem. Plačati boste morali seveda nekaj obresti: dolar od vsakih petih dolarjev na teden.

Gospodinja se je to na prvi videz dosti zdelo, toda če je človek v zadregi, je pripravljen na marsikatero žrtve. Podpisala je pogodbo in dobila petdesetak.

Kmalu se je pa prepričala, kakšne strašne stroške si je nakopala. Za izposojenih petdeset dolarjev je morala plačati na teden deset dolarjev obresti, to je \$520 na leto, oziroma 1040 procentov.

Če je parkrat zaostala s plačili, je morala plačati obresti od obresti. Od leta 1938 je "vrnila" za izposojenih petdeset dolarjev \$4396.

Slednjič pa ni mogla več znagovati silnega bremena in je "dobrotnika" ki ji je priskočil v stiski na pomoč, javila oblastim, njen dolg je pa navzlic temu še vedno znašal \$400. V obupu je poneverjala denar bratu, materi in možu.

Tak dobitnik, ki jih je v New Yorku vse polno, je znan pod imenom "shark", kar je za "sharka" velika žaljivka.

Ford napoveduje konec domačim živalim. — Konja je izpodrinil traktor, — pravi, — kravo in prašiča bo pa kemija izpodrinila. Kemiki znajo izdelovati umetnim potom boljša živila, kot nam jih moreta nuditi prašič in krava.

Vsa čast Fordu, moderni znanosti, kemiji, izvedencem in strokovnjakom. Občudovanja so vredna njihova prizadevanja, občudovanja vredni so njihovi uspehi. Toda če se zamerim moderni znanosti ali ne, klobas, ki jih bodo napravili kemiki brez uporabe česnja in svinjnine, jaz že ne bom kupoval. Ne kupoval in ne jedel.

Clevelandski "Skrat" mi menda ne bo zameril, če ga na nekaj opozorim. Iz "G. N." je ponatisnil zgodbo o Ribničanu, mešetarju in kroti s pripombo, da jo je tako napisal Franc Milčinski, oziroma Fridolin Žolna, naš najboljši humorist.

S tem je storil Milčinskemu veliko krivico, kajti on je ni tako napisal, pač pa dosti bolj, izrazitejšo in krepkeje.

Meni je zgodba znana že petindvajset let. Rajni Janez Derčar mi je povedal nešteto ribniških in med njimi tudi to.

Milčinski jo je objavil v zbirki "Suha roba", in kot so mi povedali, jo je letos ponatisnil neki slovenski koledar v Ameriki.

Ko sem pred nekaj tedni iskal primere za nesmiselnost vojne, mi je prišla zgodba na misel. Ker pa nisem imel "Suhe robe" in koledarja pri rokah, da bi v svoji koloni Milčinskega z imenom in dobesedno navedel, sem tisto reč opisal pač po spominu in po svoje.

Pri tem sem rabil pristen ribniški način pripovedovanja ter sem si od Milčinskega izposodil le izraze, ki so v ribniški govorici tako krepki in mastni, da bi jih tiskarsko črnilo ne preneslo.

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.30
200 Dinar.	— — —	\$ 4.40
300 Dinar.	— — —	\$ 6.50
400 Dinar.	— — —	\$ 8.50
500 Dinar.	— — —	\$10.25
1000 Dinar.	— — —	\$20.—
2000 Dinar.	— — —	\$39.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki ne-redno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

SLOVENEIC PUBLISHING CO.
: : : POTNIŠKI ODDIEL : : :
216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

M. ZOŠČENKO:

PREDNOSTI KULTURE

"Veste državljani, jaz se nisem nikoli vmešaval v stvari, ki me nič ne brigajo. Vedno sem se z vsem prijaznil. Tudi ko so uvajali novo politično, ekonomsko ali ekonomsko, nisem ugovarjal. Kaj me pa briga vse to? Tisti, ki to uvaja, že ve, kaj dela in zato sem molčal. Ko so se pa jele kazati posledice, mi je zastalo srce v prsih. Čutil sem nekačske izpremenbe v našem življenju."

"Sinejali se mi boste, državljani, vendar vam pa hočem tu opisati svojo prigodo. Vrag vzemi vsa gledališča na svetu. Zavoljo gledališča moram zdaj oblačiti suknjice in hlače."

"Le poslušajte: Izprehajal sem se onega dne po mestnih ulicah. Kar sem se ustavil pred krčmo in ...

"Vasilij Mitrošanič, to ste vi?" zaslišu naenkrat znan glas. Obrnem se in zagledam tovariša Loktjeva z lepim dekletom, ki me je slučajno tudi poznalo, in ki me je tako ogovorilo.

"Kam si pa namejen?" je vprašal Loktjev.

"Hm," sem odgovoril, "malo sem si hotel poplakniti grlo."

"Grlo ti ne uide," sta dejala, "poplakneš si ga lahko kadarkoli. Pojdi raje z nama v gledališče. Tam uprižore danes nekaj imenitnega."

Meni je bilo pa vseeno, kaj uprižore v gledališče me ni mikalo. Jela sta mi prigovarjati. Kričal sem na nju, da so se ljudje kar obračali. Potem se je pa vmešala v to Katja — dekle tovariša Loktjeva. Saj veste, kaj vse lahko doseže ženska. Omehčal sem se kakor sladoled. Šli smo torej v gledališče, in tedaj so se pričele moje najhujše muke. Kupili smo vstopnice in je ubrali po stopnicah gori.

"Kar so nas poklicali nazaj," suknje, prosim," so dejali.

"To pomeni, da se moramo sleči. Loktjev in dekle sta se seveda slekla kakor gada. Jaz sem pa stal in niti z očesom nisem trenil. Tistega dne sem bil namreč slabo oblečen. Svršnik sem imel oblečen kar čez srajco. In čutil sem, prijatelji, da se mi šibe kolena, da mi postajajo roke trde. In uravljalo so mi jele begati po hrbtu. Taka sramota, sem pomislil. Kar je res, je res, srajce nisem imel umazane. Bila je dokaj čista. Toda sami boste razumeli, iz grobega platna, nič kaj posebno lepa. Razen tega se je pa na ovratniku guggal gumb kakor rezanec. Ne morem vendar s takim gumbom v gledališče. Neumnost!

In tako sem dejal:

"Pri moji veri, tovariša, zdaj pa res ne vem, kaj naj storim. Danes namreč nisem dobro oblečen. Sramujem se odložiti svršnik. Pomislite vendar, srajca iz grobega platna, naramnice in tak gumb na ovratniku. Gronška strela!"

"Pokaži se no," je dejal tovariš Loktjev.

Odprl sem torej svršnik in se pokazal.

"Hm," je dejal, "posebno mikaven res nisi, to že priznam."

Katja se je seveda tudi ozrla name in dejala:

"Jaz pojdem raje domov. Saj vendar ne moremo sedeti pri kavalirju v nočni srajci. Malo čudno se mi zdi, da hodite v taki abstraktni obleki v gledališče."

"Mar sem vedel, gos neumnica, da pojdem v gledališče," sem jo nahrulil. "Kaj pa hočeš, saj moram štediti in le redko oblečem hlače. Kaj za to?"

Razmišljal sem, kaj storiti. Loktjev — ta preklicani dečko je dejal:

"Veš kaj? Posodim ti svoj telovnik. Obleci ga in delaj se da ti je vroče."

Odprl je suknjico in se jel otipavati po telesu. Iskal je telovnik.

"Gronška strela!" je zaklel. "Telovnik sem pozabil doma. Toda to nič ne de. Vzemim mojo kravatno, boš vsaj eleganten."

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam približno nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravilno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin	OHIO: Barberton, Frank Froha Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnick Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kumle Youngstown, Anton Kikali
COLORADO: Pueblo, Peter Culig, A. Saffis Walsenburg, M. J. Bayak	OREGON: Oregon City, J. Koblar
INDIANA: Indianapolis, Frank Zupančič	PENNSYLVANIA: Bessmer, John Jernihar Conemaugh, J. Brezavac Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik Expert, Louis Sapančič Farrell, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Fr. Blednar Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencak Johnstown, John Polanski Krayn, Ant. Tauselj Luzerne, Frank Balloch Midway, Jous Zust Pittsburgh in okolica, Philip Progar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
ILLINOIS: Chicago, J. Berča Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois) Joliet, Jennie Bambich La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, Math. Warick	WISCONSIN: Milwaukee, West Alis, Fr. Skak Sheboygan, Joseph Kakes
MARYLAND: Kittimiller, Fr. Vodopivec	WYOMING: Rock Springs, Louis Tancher Diamondville, Joe Holuh
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar	
MINNESOTA: Chisholm, J. Lukanich Elly, Jos. J. Peshal Evalech, Louis Gouffe Gibbing, John Porle Virginia, Frank Hrvatic	
MONTANA: Bozodup, M. M. Panlan Washoe, L. Champs	
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	
NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet Gowanda, Karl Strachan Little Falls, Frank Mado	

Vsak zastopnik tega potrdilo za svojo kakovost in uspeh. Zastopniki tega potrdilo.

Iz zgodovine pošte

Že v stari Perziji so imeli našim poštam podobne ustanove, ki so pa služile samo prenosu kraljevskih pismen v razne kraje prostrane države. Po Herodotovem in Ksenofontovem pripovedovanju so bile po vsej perzijski državi približno en dan poti med seboj razdeljene stanice, na katerih so bili vedno pripravljeni mladi poštni sli s konji, ki so morali prenašati kraljevske listine ponoči in podnevi ter ob vsakem vremenu.

V stari Grčiji pa ne najdemo podobnih ustanov, kajti hemedromni, ki so vzdrževali poedine grške poštne zveze, so bili navadno tekači in ti se na nobenih postajah niso izmenjevali.

V Rimu so uvedli poštni promet po perzijskem vzoru. Šele pod cesarjem Avgustom. Na poedinih stanicah so bili pripravljeni sli, ki so prenašali vesti iz Rima v vse važnejše kraje države in iz njih nazaj v Rim. Ta pošta je baje šla hitro, da je dobil Avgustus Tiberjeva pisma iz Azije v 20 dneh, iz Panonije pa v 5 dneh. Pod cesarjem Hadrijanom so bile pošte že močno razširjene. V vseh večjih mestih so bile ob glavni cesti poštne stanice s konji, mežgi in vozovi. Tam so bili posebni nadzorniki, ki so skrbeli za prenos pismen in vesti. Tudi te pošte so bile prvotno namenjene samo cesarju in njegovim uradnikom. Pozneje so dobili dovoljenje, uporabljati te pošte v privatnih zadevah tudi iz službe odpušeni vojak in drugi privilegiranci.

V srednjem veku so vzdrževali Karel Veliki in njegovi nasledniki v vsej državi za prenašanje vesti in pismen, nanašajočih se na vladne zadeve, posebne sile na konjih. Podobne zveze so imela med seboj v 12. in 18. stoletju tudi severnoitalijanska, nemška in nizozemska trgovska mesta. Te poštne zveze so bile pa zelo pomankljive. Ob koncu 16. stoletja je ustanovil na Tirolskem pošto v našem smislu Roger Thurn-Taxis. Njegov sin Franc je leta 1516 na zahtevo cesarja Maksimilijana uvedel med Brusljem in Dunajem poštni promet s konji, za kar je bil imenovan za glavnega postarja.

Okrog leta 1574 so dobile poštne zveze tudi nekatere dežele, skozi katere niso vodile Taxisove poštne proge. To so bile tako imenovane deželne pošte, ki so jih imele zlasti dežele bivše Avstrije. Tudi tu so bile pošte po nemškem vzoru poverjene eni sami rodbini Paar. Iz te rodbine je izšel Johann Kristof Paar, pozneje baron pl. Paar, vrhovni postar

na Češkem in Ogrskem. To visoko mesto v poštni službi je bilo dedno. Toda že njegov vnuk je leta 1720 odstopil vse svoje pravice cesarski zbornici in s tem je bil poštni promet na Češkem nekako podržavljen. Svoje pravice je prodal zelo dobro, hkrati pa je dobil še visoko odlikovanje: red zlatega ruma. Obdržal je pa upravo pošt kot najvišji uradnik ter si izgovoril zase in za svoje potomce za vse čase naslov c. kr. vrhovni dvorni državni in generalni dedni deželni postar. Pozneje je bil njegov potomec s tem naslovom povzidan v stan državnega kneza.

Poštni promet se je seveda od tistih časov močno izpremenil. Izginila je romantika poštnih slov in postilijonov, ki so z rogovi oznanjali svoj prihod. Udobni avtobusi so nadomestili konjske vprego trobije pa rogove postilijonov. Telefon, brzojav in radio, ti izum moderne tehnike so prinesli največjo hitrost v poštne prometu po zemlji in po zraku. Ostali so edino še pismonoši, brez katerih si tudi modernega poštnega prometa ne moremo misliti.

19

40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami

Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

GOREČA CIGARETA V ZEPU.

V nekem hotelu v Hamburgu so našli nekega gosta v njegovi sobi mrtvega. Neka sobarica je začutila zgodaj zjutraj duha po smodu in opazila dim, ki je uhajal skozi neka vrata. Nato so vdrl v sobo, pogasili ogenj in našli gosta mrtvega. Preiskava je dognala, da je bil mož vtaknil zvečer gorečo cigareto v žep suknje in odšel spat. Suknja je začela tleti, razvil se je gost dim, v katerem se je gost zadušil. Bila je sreča, da ni nastal odprt ogenj, ki bi ogražal vso hišo.

ANEKDOTA.

V Moskvi se vsi velike priprave za proslavo 185 letnice moskovske univerze. Pri tej priliki so se spomnili tudi znamenitega ruskega učenjaka Lomonosova, ki ima velike zaslugе za ustanovitev univerze.

Ko je bil Lomonosov še profesor nemške univerze v Jurjevu (Dorpatu) in je hotel uvesti nekoliko ruskega duha nanjo, so se njegovi nemški tovariši silno razburili in zahtevali odstranitve Lomonosova z univerze. Ko so Lomonosovu povedali o tem protestu, se je krohotooma zasmejal in dejal: "Lomonosov je lahko brez univerze, univerza brez njega pa ne more živeti." Tako je tudi ostalo in protest užaljenih nemških domišljivec je romal v koš.

TOŽBA PROTI CHURCHILLU.

Kakor poroča newyorški "Herald Tribune" so zastopniki Churchilla predložili odgovor na tožbo, ki jo je ameriški založnik Griffith naperil proti angleškemu lordu admiralitete. Griffith je izdajatelj politične revije "Evening Inquirer" ter je v svojem listu objavil svoj razgovor z Winstonom Churchillom ki pa ga je slednji postavil na laž. Griffith zato toži za odškodnino 1 milijona dolarjev in zatrjuje, da mu je Churchill dal prav tako izjavo, kakršna je bila objavljena v imenovani reviji. Baje ga je Churchill leta 1936 povabil k sebi in sta se domenila, da bo pomenek izšel v tisku.

Med pogovorom je lord admiralitete baje izjavil, da je Anglija dolžna plačati Ameriki ves svoj dolg iz svetovne vojne, razen onih 4 milijonov dolarjev, ki so jih zaračunali za municijo že potem, ko je Amerika vstopila v vojno. Dalje je baje Churchill dejal, da Amerika ni storila pametno, da se je vmešala v svetovno vojno. Lord admiralitete vse te izjave odločno zavrača kot izmišljene. Newyorško sodišče je dovolilo Churchillu rok 20 dni, da sestavi svoj odgovor na Griffithovo tožbo. Ta odgovor je sedaj predložen in sodišče bo v kratkem razpisalo razpravo.

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

1. SLOVENIAN DANCE	35
2. VANDIA POLKA	35
3. KOLO	35
4. KARČICA	35
5. MLADI KAPETANE	35
6. OHIO VALLEY	35
7. SYLVIA POLKA	35
8. TAM NA VRTNI GREDI	35
9. MARIBOR WALTZ	35
10. SPAVAJ MILKA MOJA	35
11. ORPHAN WALTZ	35
12. DEKLE NA VRTU	35
13. OJ, MARIČKA, PEGLAJ	35
14. ZIDANA MARELA (polka)	35
15. VESELI BRATCI (mazurka)	35
16. SPAVAJ MILKA MOJA	35
17. ORPHAN WALTZ	35
18. DEKLE NA VRTU	35
19. OJ, MARIČKA, PEGLAJ	35
20. ZIDANA MARELA (polka)	35
21. VESELI BRATCI (mazurka)	35
22. IZ STARE ZALOGE	35
23. AMERIČKA SLOVENSKA TIRA (Holmar)	50
24. Orlovsko himno (Vodopivec)	50
25. Slovenski akordi, 22 mesečnih in mesečnih zborov (Karl Adamič)	75
26. Trije mešani zbori (Glasbena Matica)	30
27. V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner)	50
28. Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič)	50
29. Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo	30
30. Naši himni, dvo glasno	25
31. Gorski odmevi, (Iaharnar), II. zvezek, moški zbori	30
32. ZA TAMBURISKE	30
33. NA GORENJSKEM JE PLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Mar ko Bajuk	75
34. Slovenske narodne pesmi za tamburice, zložil Mar ko Bajuk	75
35. Bom sel na planino, (Bajuk), podpuri	50
36. ZA CITRE:	30
37. Poduk za citre — 4 zvezki — (Keželjski)	2—
38. ZA KLAVIR:	30
39. Buri prideja, — Koračnica — Josip Pavčič: NAROD POJE (za mlade pianiste)	50
40. 84 slovenskih narodnih pesmi za klavir in z besedilom	1.35
41. PESMARICA GLASBENE MATICE	1.35
42. 103 moški zbori, ureddi A. Čerin	1.35
43. Slovenske narodne pesmi, Janko Zilovnik	1.35
44. 1. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor	1.25
45. II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor	1.25
46. 100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič	1—
47. FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregelj	50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj šolci je šov;
Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo

OSKAR DEV:
Srečno, ljuba moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka 'ma konjčka dva; Dobiv sem psemce; Slovo; Je vplnila luč

EMIL ADAMIČ:
Modra devotka (belokranjska)
Vso noč pri potoci
Jurjeva
Hodi Micka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič; Pa gradini

FERDO JUVANEC:
Zjutraj
Slovanska

PETER JEREB: Pelin roža; VASILIJ MIRK: Podoknica

ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vasi šli
Le enkrat še
Slava delu

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.
Za Glas Naroda priredil X. X.

"Gori! Gori!" je kriknil in planil kvišku. Ko so se njegove noge dotaknile skalnih tal, se je zavedel, da mu ne preči nevarnost. Zvedavo se je razgledoval po čudni okolici in motril plamen na steni. Ob pogledu nanj je vztrepetal, kajti sponnil se je strašnih minut. Otiral se je in zaslišal svoj lastni glas.

Sponnil se je, kako je bil planil iz težkih sanj in zaslišal tuljenje psa. Kako je nataknil nase hlače in srajco ter planil proti vratom. Vsega se je natančno spominjal. Kako je klical Jakoba, ki ga ni bilo nikjer. Kako je opazil mrtvo ognjišče, pa je bil navzlic temu ves prostor svetel in poln dima. Kako je zaman skušal odpreti zaklenjena vrata in kako je trepetal težke križe pri oknih. Kako je videl planiti psa skozi napol porušena vrata, kako se je opotekel in kako ga je zapuščala zavest.

Kdo ga je rešil? Kdo ga je privedel ali prinesel v to zapuščeno votlino? Kdo ga je prebudil v življenje?

Pogled se mu ustavi na nakitu na stolu.

Kdo je vzel to verižico z njegovega vratu? Hlastno zgrabi medal, ga odpre in občuduje v njem sliko krasnega dekleta, temnih, globokih oči.

Spet se ozira krog sebe, opazi na stolu papir ter spozna pisavo na njem.

"Njena pisava! Kako je prišlo to pismo v ta kraj?" Pristopi k baklji in čita.

"Moj dragi brat: — Vem, da inraš rad svojo Hanco in da ji boš odpustil, ker ti bo povzročila gorje! Toda zgoditi se mora, kar se je imelo zgoditi. Ze zdavnaj! Danes pride Marjana pome. Za ves svet bi ji ne mogla pogledati v oči, četudi ne smatram za greh, kar sem storila. Ljubila sem. Strastno in vroče. Vse ne smem zahtevati od življenja. Postavljam se z mislijo na onega, ki mi je bil vse in ki ga inraš tudi ti rad. Pozdravi Marjano, pozdravi mojega Jurja in mu reči, da se mu zahvalim za vse, kar je storil zame. Vem, da ga bo to zadelo globoko v srce. Toda jaz ne morem drugače. Povej mu, da sem bila srečna. In tebe, predragi brat, poljubljam tisočkrat. Zopet se bova videla tam, kjer se vsi ljudje enaki. Sprejmi zadnji pozdrav od svoje v smrti srečne — Hance."

Leopold je pisano dvakrat, trikrat prečital pa se vedno ne more odvrniti pogleda od dnjega.

"To je ona pisala svojemu mlajšemu bratu tistega nesrečnega jutra. / Toda to pismo? / Kako pride sem to pismo? To je kakor opozorilo! Kdo ga je položil semkaj? O tem pismu je vedel samo eden. Oni, ki mu je bilo soljeno."

Bolšee predse si je s tresočo roko pogladil čelo.

"Bolam sem. Z zdravo pametjo nihče ne smatra nekaj nemogočega za mogoče. Mrtvi se več ne prebude."

Tedaj pridružno vzkligne in se opoteče. Njegov pogled obstane na bledem obrazu. Ta obraz mu očita. Ta obraz mu grozi.

"Ti!"

"Da, Leopold. Jaz sem, Nande!"

"Ti! Ti še živ?"

"Živ? Da, živ sem, toda kako! Ne vprašaj me o tem."

"Ali morem verjeti? Ali me je ves svet nalagal?"

"Nihče ne more reči, česar ne ve. / Razen mojega brata Jurja in njegove žene Marjane si ti edini človek, ki ve, da Nande ni pokopan v Vražjem potoku."

"In ti! Ti si me rešil?"

"Da, Leopold! Če tega ne morem reči drugače z veseljem prav nič ne poveličujem, ker sem o pravem trenutku posegel vmes. Sleherni na mojem mestu bi isto storil. Veseli me le, če morem reči: "Nocojšnja noč je deloma odtehtala tisti krvavi dan v mestu. Zdanj sva se pobotala, ti in jaz. Vprašanje je, če bo Bog zadovoljen s tem."

"Ne govori tako. Kar se je zgodilo tistega dne, ne smem smatrti za svojo krivdo."

"Zdi se mi, da je tako. Kar mi je za kazni, in za pokoro, me je naučilo. Življenje je nekaj lepega, smrt pa tudi ni najhujše. Toda živeti in veljati za mrtvega! Nihče pod zeleno rušo bi ne hotel menjati z menoj. Toda vendar! Tistemu, ki se potaplja, pride prav vsaka bilka. Nenehoma sem se prepričeval. V glavi mi ni moglo biti prav, ker sem dvignil roko proti onemu, ki mi je bil poleg Hance in Jurja najljubši. Če bi mogel povedati, kako mi je bilo, ko sem videl ležati Hanco..."

"Kdo naj to bolje razume kot jaz? Kdo ve bolje nego jaz, kakšne ljubezni je bila vredna Hanca? Prav nič ni bilo treba, da me je njena smrt prepričala, kaj mi je bila in kaj sem izgubil z njo."

Leopold se je zasmejal.

"Ali se spomni naših otroških let?" je nadaljeval. "Že takrat se mi je zdelo, da je zame izgubljen dan, če ga nisem mogel preživeti ob njeni strani. Vseposvoda mi je bila njena slika pred očmi. In ko sem se po letih vrnil, še več!"

Oči os se mu zaiskrile in trepetal je po vsem telesu.

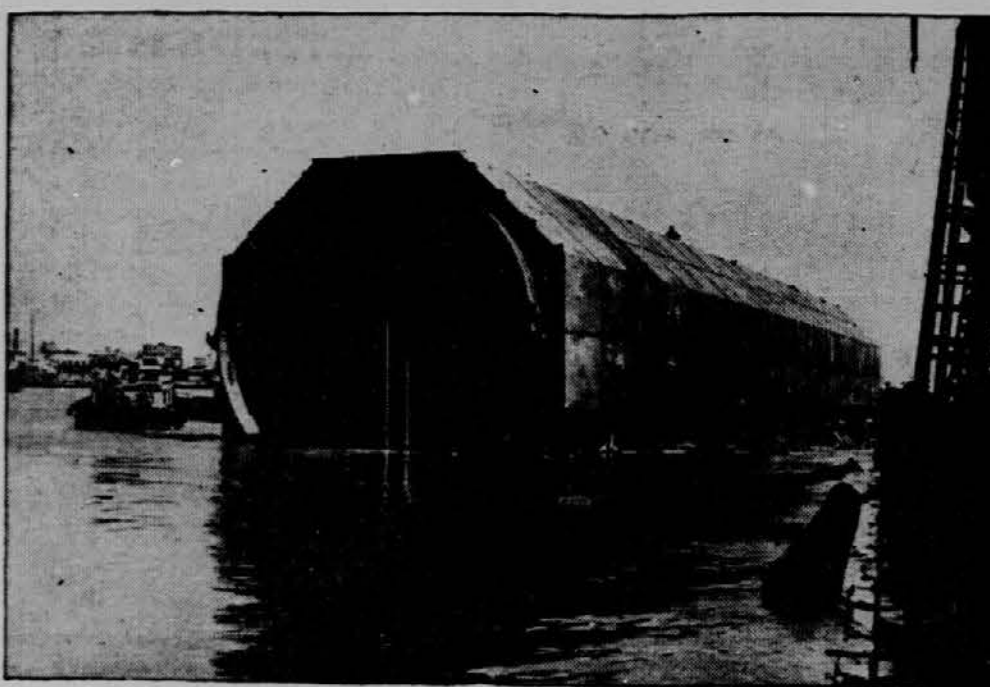
"In ko sem videl Hanco," je nadaljeval po kratkem presledku, "stati pred seboj v cvetoči lepoti, sem ob prvem pogledu v njene oči čutil, da je moje srce našlo svoj dom. Misli sem pa moral na svojega očeta. Bil je neizmerno dober, vendar je delal razlike med človekom in človekom. Zavedajoč se svojega lastnega ponosa, sem se boril proti temu čuvstvu in sem bežal pred nevarnostjo, ker sem se smatral za preslabotnega, da bi ji mogel ljubovati. Nad svojo materjo sem se jezil, ker mi je pripeljala to skušnjavo pod streho. Skušnjava naj bi bila Hanca. Ne, nikakor ne! Kajti ustvarjena sva bila drug za drugega. To sva čutila obo. Navzlic temu sva pa hodila drug mimo drugega v okoreli uljudnosti, dokler si ni narava iziskala svoje pravice ter v uri strasti dala njo meni in mene nji."

Leopold je umolknil. Z baklje je padla iskra na kame-nita tla in ugasnila.

"Rečem ti, da nisem občutil niti sence krivice, pač sem pa čutil, da sem našel srečo svojega življenja. In potem..."

(Nadaljevanje prihodnjic.)

GRADBA PODVODNEGA PREDORA

Del predora, ki bo skrajšal razdaljo med Mobile in Baldwinom za 7 milj, odhaja na svoj prostor, kjer bo spuščen v morje 85 čevljev pod površino.

Mi in naši otroci

(Ta je eden izmed vstečankov, pripravljenih od F. L. I. S., ki razpravlja o nekaterih izmed problemov med roditelji in otroci. Ako imate kaj reči ali vprašati, pišite na FLIS—Parent, 222 Fourth Ave., New York City. Ako le mogoče, pišit angleški.)

PRIJATELJSKI POGOVOR JE POTREBEN.

Pred par tedni sem govoril o težkočah, ki jih imajo nekateri družine, ker otroci ne razumejo dobro jezik svojih staršev in starši ne razumejo dobro angleški. Ne le jezik, marveč tudi drugi razlogi utegnejo držati otroke in starše daleč druge od drugih.

Kdaj ste zadnjič imeli zares priskrben pogovor s svojimi otroki? Morda že zdavnaj. Ali ste se nekam odtujili drug od drugega, ko so bolj odrasli? Ako je temu tako, je prav gotovo, da vas to boli. Stena med starši in otroci ni dobra stvar. Čarobna je moč prijateljskih besed, ki odpravljajo vsako odtujenje tako hitro, kakor žarki solne raztapljajo led.

Poznam dečka, skoraj 12 let starega, ki se je klatil z nekot gango nekoliko let. Kradli so in uganjali druge nečedne stvari, pa bi tudi naj deklet slabo našel, da so ga zasačili. Imel sem z njim dolge pogovore in povedal mi je zgodovino svojega življenja. Začel je z drugimi pobalini iste starosti krasti sadje s stojnice, ko je bil le osem let star. Kmalu so pobalini začeli krasti večje stvari, na zadnje celo avtomobile. Prišlo je do spopadov med gangami. Sedaj mnogo prejšnjih sopobalnikov je v ječi. Moj deček je morda imel le srečo. Morda je on končal z

potrebna navzkrižja v svojem medsebojnem odnosu. Ne da bi zares hoteli, rečejo in storijo dostikrat nekaj, kar boli in škoduje. Za srečo je povsod najti ljudi, ki znajo dajati pravi nasvet in pomagati v takih težavah. Ako se zanimate, pišite mi in prav sročem bom, da vam dam ime in naslov takih večakov.

Upam, da čutite, kako je potrebno imeti dobre odnose s svojimi otroki. Zatorej imajmo prijateljske pogovore z njimi.

KAJ POVZROČA POLARNE SIJE.

Čudež polarnega sija je človeka vedno zanimal. Zlasti pa je naraslo zanimanje zanj v zadnjih letih, ko se pojavlja precej pogosto v Srednji in celo Južni Evropi, kjer so polarne sije poznali nekoč samo po pripovedovanju potovalcev. Kakor pri drugih nebesnih pojavih, se izživlja praznoverje tudi pri tem z najbolj nenavadnimi napovedmi. To je do neke mere razumljivo, saj je še le moderna znanost uganila njegovo pravo bistvo.

Vzrok polarnih sijev so silovita izžarevanja elektronov na soncu, ki jih zemeljsko magnetno polje v velikih višinah usmeri skupaj, da povzročijo tam ločni spektrum dušikovega plina. Ker spremljajo polarne sije večinoma tudi zemeljsko-magnetne motnje in so dalje v zvezi s povečanim delovanjem sončnih peg, ni dvomiti, da je med temi pojavi neka zveza.

Barva polarnega sija je običajno belkasta z zelenkastim odtenkom. V nejasnem vremenu prevladuje umazano rumena barva. Močnejši polarni siji so izrazito rdeči in zeleni. Višičasto svetlobo pa je videti pogostoma pri manj svetlih polarnih silih, ki s'čijo brezobličnim meglan. Polarni siji svojo zunanjo obliko zelo spreminja, kakor se je dovolj pogostoma pokazalo.

Či vedno lahko imeti resen pogovor z otroki. Starši in otroci dostikrat prihajajo v ne-

Nova VELIKA KUCHARICA

Do dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor 3000 besedna reklama.

Na vsi kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vse strano in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izvrstna. TO JE NAJPOPOVNEJŠE DELO KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Osredna knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu, 34 pa je vseh barvanih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humek. . . .

Venka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priučiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebni izbiri in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedmi. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KUCHARICA.

Četudi je osmi natis knjige v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige sedaj znižana. \$5. (Poštne plačamo mi.)

Naročite pri: Velja samo

KNJIGARNE: SLOVENC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

V septembru leta 1874 so ga opazovali na hebridskem otoku Skyeju, na primer v podobni mavrice, ki se je vzpenjala nizko nad zemeljsko površino in je projicirala žarke snopov navzgor. V januarju 1861 so opazovali pri Fortu Foukejnu na Grenlandiji severni sij v podobi sivo lepo, zastoro podobne draperije. Leta 1862 so podobni pojav na rtu Thordsenu celo fotografirali. Istega leta so v Kinguarjordu opazovali polarni sij v obliki ogromnega, lahno zvitega traka s svetlobnim lokom, ki je plaval nad njimi. Pogostoma so opazovali tudi polarne sije v podobi veličastnih žarkih kron, kakor 24. oktobra 1870 v Guilfordu na Anglaškem.

Še vsem je v spominu severni sij, ki je predlansko leto tako pordečil nebo. Tokrat je imel pojav v Evropi kaj raznovrstne oblike. Na Balkanskem polotoku in tudi v Ljubljani so pazljive oči opazovale svetle snope žarkov na rdečem ozadju, v Italiji se je pokazalo na nebu belo-modro-rdeče svetlikanje, na zgornjem Bavarskem je bilo nebo kakor v plamenu, a nad Berlinom so se iz raztresene vijoličaste svetlobe dvigali od časa do časa poedini ostri žarki.

Električno naravo polarnih sijev so spoznali in dokazali že davno. Že l. 1862 je Skandinavac Lemström z mrežo iz bakrene žice, ki je imela ostre

"GLAS NARODA pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

osti in ki jo je razpel na neki gori na Finskem, proizvajal umetne žarke polarnih sijev, ki so bili dolgi do 120 m. Podobni poskusi so se obnesli ponovno tudi pozneje.

Sfotogrametrijo so v zadnjih desetletjih precej točno določili višine, v katerih se pojavljajo ti prelepi naravni pojavi. Polarni siji nastanejo v splošnem v višini 80 do 150 km nad zemeljsko površino.

Zvezdarne spravljajo zadnji pojav polarnih sijev v zvezo z večjim številom sončnih peg, kar spet potrjuje staro teorijo o tesni zvezi med polarnimi siji zemeljsko-magnet-skimi viharji in sončnimi pegami.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Zdrženih državah lahko pošljete vnanke po 2 oz. po 3 centa.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90		Lir 100
11.50		" 200
17.00		" 300
28.00		" 500
55.00		" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Za ljubitelje leposlovja

CYKLANEM. Spisal Janko Kersnik (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cykklanem" je ena njegovih najboljših po-vesti.
Cena \$1.00

MOLOH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno masčevanje razočarane matere.
Cena \$1.00

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI. KLEOPATRA. Spisal Rider Hagard. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štirdesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom "Grunst."
Cena 85c.

IZZA KONGRESA. Spisal Ivan Tavčar. (548 strani) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman. Cena . \$2.50

283 strani.) Zgodba o čudoviti egipčanski kraljici, ki je gospodovala vsemu takratnemu svetu. Rimski vladar je iskal milosti in ljubezni pri nji. Njeno razkošno in razuzdano življenje ter njena tragična smrt.
Cena \$1.45

KRISTOF DIMAČ. Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je doživel poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so prestavljena v vse kulturne jezike.
Cena \$1.00

Slovenic Publishing Company